

Gondozás

A legtöbb baziliszkus félének, és a zaklatásra gyakran agresszióval válaszol, bár türelmes gondozással sokuk nyugodtabb, szelídebb lesz. Se gyerekeknek, se idegeneknek ne engedjük, hogy tapogassák, molesztálják az állatot! A többi állatunkat tartsuk tőle távol!

A baziliszkus harap, ha kell, ezért ha mindenképpen meg kell fognunk, viseljünk hosszú ujjú felsőt és húzzunk védőkesztyűt! Ne fogjuk meg a farkánál, és ne okozunk neki sérülést! Harapás esetén a sebet fertőtlenítsük és kössük be, s ha mély a seb, kérjünk tetanusz injekciót.

A víziagámához hasonló egészségi problémái lehetnek: bakteriális fertőzések, elfertőződött horzsolások, fekélyes sebek, ritkán tojásviszatartás a nőstényeknél. Minden ilyen probléma azonnali állatorvosi segítséget igényel!!!

Mindig mossunk kezet, miután a kezünkbe vettük, mert természetes hordozója lehet a szalmonellának, ami rá nézve nem, számunkra viszont kellemetlen lehet.

Szállításhoz egy jól szellőző fa, vagy vastag kartondobozt használjunk. Télen fűtött, nyáron légkondicionált, kellő hőmérsékletű járműben utaztassuk! Az uticélig minél kevesebbszer álljunk meg!

[Ha a baziliszkus étvágytalan, vagy más gyanús jelek mutatkoznak, hívjunk hullőkhöz értő állatorvost!](#)

Teendők

Naponta:

Etetés (méret szerint naponta, vagy heti 1-2szer), vizes permetezés napi kétszer, hőmérséklet és páratartalom ellenőrzés, szennyeződések eltávolítása, egészség ellenőrzése (sérülés, viselkedés, étvágy, stb.), ha nincs szűrő fontos a napi vízcsere

Hetente:

Takarítás, medence fertőtlenítése, teljes vízcsere; tisztítsuk ki a szűrő szivacs részét, pucoljuk meg a berendezést (ágak, sziklák, növények), a vivárium falait töröljük át gyengén ecetes vattával, és alaposan öblítsük le

Havonta:

Súly és hossz mérés; a külső szűrő biológiai szűrőközegét mossuk át tiszta vízzel

Szaporodás

Megfelelő tartás mellett állataink szaporodhatnak is. Párási időszak az esős évszakra esik (decembertől májusig), ezért fontos az évszakok váltakozását imitálni. A száraz évszakban 55-60%-os páratartalom elég, később visszaállítjuk a szokásos 70-90%-ot. Január-februárban párosodnak és április körül raknak tojást enyhén nyirkos, nedves talajba (nem homokos). A kicsik júniusban kelnek ki.

ZÖLD BAZILISZKUSZ

Basiliscus plumifrons

A zöld vagy homloklebenyes baziliszkus (Green/Plumed basilisc) egy mutatós, nagytestű, nappal aktív gyík. A Leguánfélék alrendágához, és a Baziliszkusfélék családjához tartozik. Eredeti élőhelye Costa Ricától Dél-Amerika északi részéig terjed, ahol esőerdőkben, a fák szintjén él, lassú folyású patakok, folyók közelében. Szeret sziklákon, vagy a víz fölé hajló ágakon napozni.

Teste oldalról lapított, színe élénkzöld-türkízes, fekete és kékes foltokkal, a háton taraj fut végig. Feje széles és enyhén hegyes, a hím látványos sisakot visel. Írisze narancsszínű. Végtagjai izmosak, az ujjak végén hosszú karmokkal. Remek úszó, a vízben széles farkával hajtja magát előre.

Ha megijed, gyakran a víz felszínén, két lábon szaladva menekül - innen a másik neve, Jézus Krisztus gyík. A csíkos (B. vittatus) és a sisakos baziliszkus (B. basiliscus) igényei ugyanazok, mint a zöld baziliszkusé. Tartásuk nagyon hasonló a víziagámakéhoz.

Fiú vagy lány?

A hím robusztusabb, háti taraja nagyobb és a fején feltűnő sisakot visel, ami a nőstényen sokkal kisebb, vagy teljesen hiányzik. A nőstény gyakran agresszívabb.

Egyedül, párban vagy csapatban?

Több hím ne tartsunk együtt, de egy hím és pár nőstény jól megvan együtt. Amíg kicsik lakhatnak kis víziagámákkal. Csak hasonló méretű állatokat tegyük össze!

Mekkorára nő? Meddig él?

Egy zöld baziliszkus 60-75 cm-esre nő, és megfelelő tartás mellett 15-20 évig él.

Vivárium zöld baziliszkusznak

Mekkora és milyen?

Sokat mozog, szeret mászni és az ágak közt hancúrozni, ezért minél nagyobb helyet készítsünk neki, egy kisebb csoportnak 2 méter magas, 6-8 m²-es élőhely szükséges. Egy állatnak minimum 160×50×100 cm-es oldalról nyíló vivárium kell, felül szellőzőrácsokkal. A zsúfolt, kis helyen élő baziliszkusz hamar megbetegszik és elpusztul, ezért minél nagyobb a hely, annál jobb! Ha a férőhely 1,5m-nél szélesebb, oldalt, középmagasságban szereljük be kis levegőztető ventilátort, drótráccsal védve.

A vivárium kétharmad része szárazföld, a maradék pedig úszómedence. Aljzatnak megfelel a virágföld-homok keverék, a kókuszrost, vagy az égetett agyag-granulátum (kertészetekben lehet venni) tőzeggel takarva. A talaj vastagsága legalább 8-10 centiméter legyen. A talaj legyen steril égetett agyag-granulátum, műfü vagy homokkal kevert tőzeg. Alakítsunk ki egy napozóhelyet a napozó lámpa alatt egy ágas részen, de egy lapos, kerek szikla is megteszi.

A baziliszkusz mozgékony és jó úszó gyík, ezért medencére is szüksége van, ami minimum a terület egyharmada. Az állatok gyakran a vízbe vécéznek. Hogy a medence vize mindig tiszta kell legyen, a fertőzéseket megelőzendő, be kell szereznünk egy nagy külső szűrőt (enélkül naponta kell vizet cserélni)! Telepíthetünk a vízbe kis akvárium halakat (guppi, kis aranyhal). A medencébe nem muszáj aljzat, de ha szeretnénk, csak könnyen tisztítható anyagot válasszunk, például kisszemű folyami kavicsot. A páratartalom emeléséhez építsünk kis csobogót vagy mini vízesést.

A dús növényzet jól mutat és a páratartalmat is szinten tartja, búvóhelyeket nyújt és az állatok gyakran a levelekről isznak. Csakis nem mérgező, pára és melegkedvelő fajokat válasszunk: bambusz, filodendron, orchideák, broméliák, fikusz, jávai moha, páfrány. A vízbe tehetünk békalencsét vagy vízen úszó vízi salátát.

Biztosítsunk vastag, fekvésre, mászásra és napozásra alkalmas faágakat, amiken felfelé és vízszintesen is tudnak közlekedni. Legyenek masszív, víz fölé hajló ágak, amin pihenhetnek. Búvóhelyeket is készítsünk, ahol elbújhatnak egymás elől.

A vivárium ne álljon huzatos vagy forgalmas helyen! A baziliszkusznak csak nyugodt, stresszmentes környezetben érzik jól magukat!

Hőmérséklet, világítás

A hüllők változó testhőmérsékletű állatok, ezért a világítás és a fűtés létfontosságú. A hüllők a napfény három összetevőjét hasznosítják: az UV-A és UV-B sugárzást, az infra sugárzást, vagyis a sugarak által leadott hőt. Ezek a sugarak felelnek az egészséges csontozathoz szükséges D3 vitamin aktivizálásáért, testük ezek segítségével építi be az élelemmel felvett kalciumot és vitaminokat.

A helyes étrend és a napfény hiánya csontképződési zavarokat és deformációkat okoz, és halállal végződik. A hideg levegő, a nagy hőingadozás életveszélyes megfázáshoz, benuláshoz, majd halálhoz vezet, ezért nagyon fontos a kellő hőmérséklet biztosítása.

Egy hüllőknek készült lámpa* jó szolgálatot tesz, amit a napozó köre irányítunk. UV tartományok nélkül színük fél óra alatt sötétebbre, fakóbbra vált! Napi 10-11 óra megvilágítást igényelnek.

A fűtéshez használjunk lámpákat, a terrárium alatt elhelyezett fűtőkábelt vagy fűtőszőnyeget, és melegítő kerámia lámpát. A fűtést próbáljuk ki az állat behelyezése előtt. A fűtött kő túlhevülhet, ezért ne használjuk!

Az ideális hőmérséklet nappal 25-31 °C, éjjel 22-25 °C, a napozórész alatt 35-40 °C. A páratartalom magas, 70-90%. Fialat állatoknak nagyobb meleg szükséges: nappal 27-32 °C, éjjel 25-26 °C. csak a kicsik medencéjét kell külön fűteni, 25-26°C elég. Kell egy hőmérő és egy páratartalom mérő, és egy időzítő is nagy segítség.

* állatboltból, internetes áruházakból beszerezhető hüllőknek tervezett UV fényt leadó fényforrások

Etetés

Etetés: naponta, kétnaponta

A baziliszkusznak **RAGADOZÓK**, a természetben rovarokat, férgeket, lárvákat, fogyaszt, de ha alkalma van rá egy-egy apró halat, rágcsálót vagy madárfiókát, kis gyíkot is elkap. Emellett növényeket is szívesen eszik, zöldséget, gyümölcsöt, virágokat. A fiatalok valamivel több állati fehérjét igényelnek, az idősebbeknél az arány 60% állati, 40% növényi rész. Étrendje legyen változatos. Létfontosságú a vitamin és ásványianyag kiegészítők használata heti 1-2 alkalommal (Korvimin por, stb.)! Egy étkezés a következőkből állhat:

1. Állati táplálék: ugróvillások (tücsök, szöcske, sáska), földigiliszta, húsos lárvák (viaszmoly hernyó, gyászbogár lárvá, selyemhernyó), pajor, éjjeli lepkék, meztelen csiga, kevés édesvízi hal, kéthetente szopós egér, kevés jó minőségű kutya-macska táp, lisztkukac (csak átmenetileg!); a kisebbeknek apró tücskök, szöcskék, viasmoly- és gyászbogár lárvá, lisztkukac
2. Növényi táplálék (szétnyomva): édes gyümölcsök: érett banán, édes narancs, dinnye, szőlő, barack, szamóca, málna (savas, csípős, túl aromás növényeket mellőzzük, és salátát is csak módjával a magas nitráttartalom miatt), zöldségek: spenót, sóska, nem mérgező lomb, reszelt répa, sütőtök, virágok: gyermekláncfű, gyümölcsök
3. Kiegészítés: vitamin és ásványianyag kiegészítő heti 1-2szer

Figyelem! A feldolgozott (rántott, főtt, füstölt, erjesztett, pácolt, savanyított, stb.) készítmények etetése egészségtelen! Fő tápláléknak ugyanígy alkalmatlan a száraz táp!

